

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Konyár

LAKHATÁSI DIAGNÓZIS ÉS BEAVATKOZÁSI TERV

Konyár

Tartalom

NYITÓLAPOK: Térképek és adattábla	2
1. A település leírása	4
1.1. A település pozíciója	4
1.2. A település szerkezetének leírása	11
1.3. Lakhatással kapcsolatos fejlesztések a településen	13
1.4. Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban	15
2. A lakosság helyzete	16
3. A lakásállomány helyzete.....	22
4. A lakhatási beavatkozási terv	25
4.1. A lakhatási szegénység fő problémái	25
4.2. Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása.....	29
4.3. Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve.....	31

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

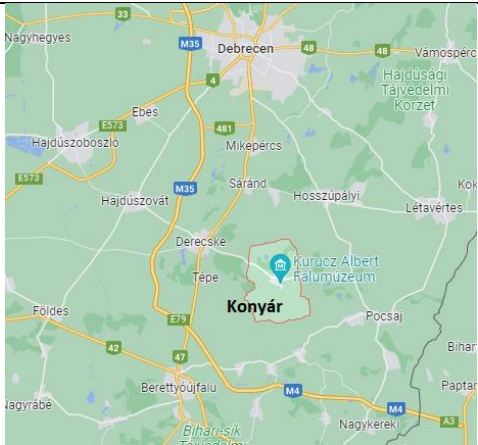
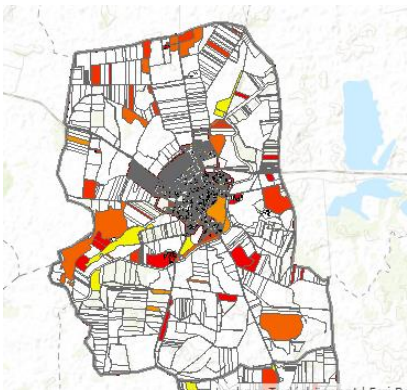

Konyár

Hajdú-Bihar megye

Derecskei járás

Szervezet neve: Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány

Dátum:

	<p>Terület: 42 km² Lakónépesség: 2118 Jogállás: község Járás: Derecskei - járás Megye: Hajdú-Bihar</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Konyár	
Megye	Hajdú-Bihar	
Járás	Derecskei	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	2087	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	98%	
15 év alattiak aránya (2021)	17,5%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	83%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	21%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	94%	
Lakásszám (2011)	837	
Üres lakások száma (2011)	59	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	491	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	164	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	491	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	237	
Lakások száma (2019)	837	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	761	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	849	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	374	
WC nélküli lakások száma (2011)	133	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	102	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	1602633 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	111%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2800000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	59	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	13	

1. A település leírása

1.1. A település pozíciója

Konyár község Hajdú-Bihar megyében a megyeszékhelytől Debrecentől délre, mintegy 30 kilométerre fekszik. A járásszékhelytől, Derecskétől, mindössze 9 kilométer a közúti távolság. Közvetlen szomszédos települések: észak felől Hajdúbagos, északkelet és kelet felől Hosszúpályi, délkelet felől Esztár, dél felől Hencida és Gáborján, délnyugat felől Szentpéterszeg, északnyugat felől pedig Derecske. Legfontosabb közúti megközelítési útvonala a 4811-es út, ezen érhető el Derecske és Esztár felől is. A legközelebbi autópálya felhajtó, az M35 autópálya, 11 km-re helyezkedik el a településtől. A vasútvonalak közül a Debrecen–Sáránd–Nagykerek-i vasútvonal érinti, melynek egy megállási pontja van Konyáron. A vasútállomás a belterület központi részének északnyugati szélén helyezkedik el és 2016-2017 során részlegesen felújították.

Rendszeres tömegközlekedési lehetőségek elvileg adóttak, Derecskére 3 alkalommal és Debrecenbe egy alkalommal van közvetlen buszjárat, illetve két alkalommal átszállással. A vonatjáratokkal pedig naponta 12 alkalommal lehet Debrecenbe eljutni.¹

A diagnózis során felvett interjúk szerint a vasúti járatok Debrecenbe megfelelőek (1 sz. kép - Konyár vasútállomás), a buszjárat ritka és nincs a helyiek igényeihez igazítva.

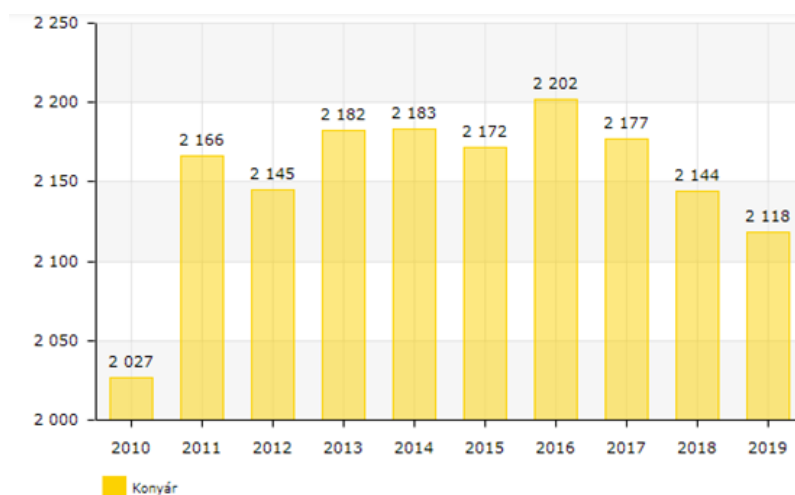

1 sz. kép – Konyár vasútállomás²

Konyár lakónépessége a 2021-es KSH adatok szerint 2087 főre tevődik. A TEIR adatai szerint 2016-tól enyhe csökkenő tendenciát mutat (1 sz. ábra).

¹ <https://menetrendek.hu/>, 2022.06.08.

² forrás: <http://www.vasutallomasok.hu/index.php?o=showlanc&l=42787&f=3956>

1 sz. ábra – Konyár lakónépessége (Teir, 2022)

Az állandó népesség korösszetétele alapján megállapítható, hogy a nemek arányának megoszlása egyenletes, nem mutatható ki nagy eltérés a nők és a férfiak között (1 sz. táblázat).

1. sz. Táblázat - Állandó népesség (2016. 12. 31. adatok alapján, TEIR, KSH)

állandó népesség száma	2248 fő
Nő	1116 fő
	49,64 %
Férfi	1132 fő
	50,36 %
0-2 évesek	96 fő
	4,27 %
0-14 éves nők	221 fő
	9,83 %
0-14 éves férfiak	228 fő
	10,14 %
15-17 éves nők	48 fő
	2,14 %
15-17 éves férfiak	52 fő
	2,31 %

18-59 éves nők	565 fő
	25,13 %
18-59 éves férfiak	656 fő
	29,18 %
60-64 éves nők	68 fő
	3,02 %
60-64 éves férfiak	67 fő
	2,98 %
65 év feletti nők	214 fő
	9,52 %
65 év feletti férfiak	129 fő
	5,74 %

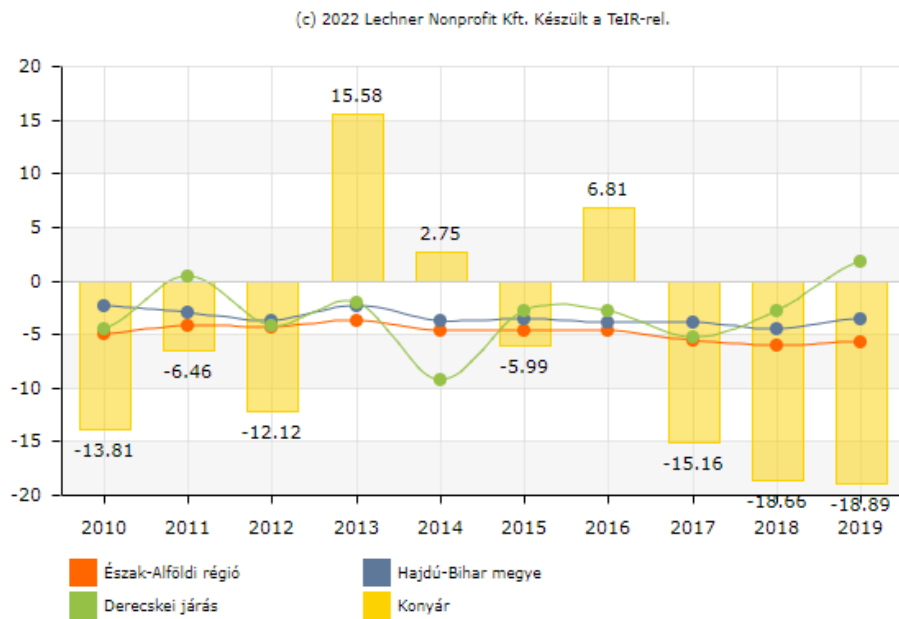
A fenti táblázat szerint magas a munkaképes korú – 18-59 éves – emberek aránya. A 60 év felettek száma szintén magas.

A településen az öregedési index 2012 óta nem nőtt és messze nem éri el a 100%-ot, tehát jelenleg több gyermek születik (2. sz. táblázat).

2. sz. táblázat - Öregedési index

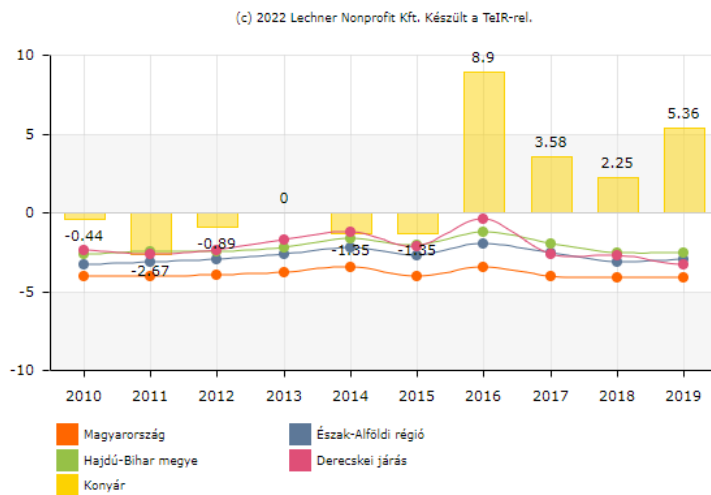
	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	322	462	69,7
2013	329	447	73,6
2014	336	436	77
2015	336	436	77
2016	343	449	76,3
2017	351	436	80,50
2018	343	440	76,3

A 2. ábra szerint az utóbbi években megemelkedett születések száma ellenére a természetes szaporodás negatív, a megyei és járási átlag alatt van.

2 sz. ábra – Természetes szaporodás³ Konyáron

A belföldi vándorlás mutatója szintén negatív, ami leginkább a kevés munkalehetőséggel magyarázható. (3 sz. ábra).⁴

3. sz. ábra - Vándorlási egyenleg

³ Az élveszületések és a halálozások különbsége ezer lakosra vetítve.

⁴ HEP, 6. oldal

A közszolgáltatások tekintetében a településen hetente biztosított az ügyintézés a Mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálatán keresztül, postai hivatal működik, van orvosi és fogorvosi rendelő és gyógyszerár is. A közintézmények a település központjában találhatóak, ami a lakosság számára könnyen elérhető és ezeknél az épületeknél az akadálymentesítés is elkezdődött. A falu orvosi rendelőjének épülete egy uniós pályázat során felújításra került, így ez az épület is akadálymentesített, új nyílászárók vannak és orvosi műszerek is beszerzésre kerültek, így a lakosság számára az egészségügyi alapellátás elérhető. Konyáron vegyes praxis van, tehát felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi ellátás van. A településen egy orvosi rendelő van. A házi orvosi ellátás mindenki számára hozzáférhető. Az egészségügyi alapellátás megfelelő, a szakellátás Debrecenben (Konyártól 30 km-re) érhető el. Az idősek és mélyszegénységben élők számára nehezebben hozzáférhetőek a szakellátások, ami országos probléma. Kötelező tüdőszűrésre a település lehetőséget biztosít tüdőszűrő busz alkalmazásával.

A Védőnői Szolgálat biztosít szociális ellátást, de jelenleg felmondott a védőnő, ezért ideiglenesen Hosszúpályiból fog egy helyettes védőnő átjárni. A házi gondozást a Baptista Szeretetszolgálat végzi a településen. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás a házi segítségnyújtás, amihez az önkormányzat 6 gondozónőt alkalmaz. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások körét az elmúlt években bővítette az önkormányzat. A házi segítségnyújtáskor a fizetendő díj a nem a jövedelmi viszonyok alapján kerül megállapításra, hanem egységesen 3000 Ft/fő/hónap.

Közmű szolgáltatók kirendeltségei nincsenek Konyáron, ügyet intézni Derecskére vagy Debrecenbe kénytelenek bejárni a helyiek.

A bölcsőde most épül pályázati forrásból (TOP-1.4.1-19-HB1-2019-00019 - Bölcsőde ellátás kialakítása Konyár településen” támogatás összege: 242 635 642 Ft), a projekt befejezése 2022 szeptemberére van ütemezve. Óvoda és általános iskola (Derecskei Bocskai István Általános Iskola és AMI II. Rákóczi Ferenc Tagiskolája) helyben ellátja az oktatási szükségleteket.

A község egyetlen műemlék jellegű épülete a Református Templom. A település közösségi életének egyik fő színtere lett egy uniós pályázat keretében felújított közpark. A helyi kulturális élet mozgatórugója a Konyári Művelődési és Ifjúsági Ház, Könyvtár- Kurucz Albert Falumúzeum, mint többfunkciójú kulturális intézmény.

Több kisbolt is van a településen, az alapvető ellátási cikkek helyben beszerezhetőek. Több vállalkozás is működik Konyáron, többek között papír-, írószer és ajándékbolt, italbolt, élelmiszerboltok, fuvarozó cégek.

Az intézményfejlesztések tekintetében a Magyar Falu Program keretében több TOP-os pályázatot (3. sz. Táblázat) is megnyert a település önkormányzata⁵.

3. sz. Táblázat - Támogatott pályázatok

Támogatott projektek	Megítélt támogatás (HUF)
TOP-1.4.1-19-HB1-2019-00019 - Bölcsőde ellátás kialakítása Konyár településen	242 635 642 Ft
TOP-4.1.1-15-HB1-2016-00023 - Konyár Község egészségügyi alapellátásának infrastrukturális fejlesztése	43 390 820 Ft
TOP-4.2.1-15-HB1-2016-00012 - A Konyári Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat fejlesztése	15 320 000 Ft
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 - Konyár Község Önkormányzata ASP Központozóhoz való csatlakozása	6 000 000 Ft
Magyar Falu Program keretében „Orvosi eszköz” MFP-AEE/2019	2 999 355 Ft
Vidékfejlesztési Program - VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 - Projekt címe: Konyár község 0100 és 0126 helyrajzi számú külterületi helyi közútjainak	96 730 558 Ft
Magyar Falu Program keretében „Orvosi eszköz - 2020” MFP-AEE/2020 - Projekt címe: Egészségügyi alapellátás eszközfejlesztése Konyár községben	1 189 929 Ft
Magyar Falu Program keretében „Eszközfejlesztés belterületi közterület karbantartására” MFP-KKE/2019 - Projekt címe: Eszközfejlesztés belterületi közterület karbantartására Konyár községben	5 143 500 Ft
A Magyar Falu Program keretében- „Szolgálati lakás” című alprogram, MFP-SZL/2019	12 573 311 Ft
A Magyar Falu Program keretében „Önkormányzati tulajdonban lévő út-, hídépítés/felújítás” című alprogram, MFP-ÖTU/2020	13 887 385 Ft
Magyar Falu Program keretében „Faluházak felújítása - 2020” MFP-FHF/2020 - Projekt címe: A Konyári Polgármesteri Hivatal felújítása	15 989 300 Ft
A Magyar Falu Program keretében az Óvodai játszó udvar és közterületi játszótér fejlesztése MFP-OJF/2020 - Projekt címe: Óvodai játszóudvar fejlesztés Konyár Községben	1 268 571 Ft
A Magyar Falu Program keretében „Út, híd kerékpárforgalmi létesítmény építés e /felújítása MFP-UHK/2021 - Projekt címe: Önkormányzati tulajdonú útfelújítás Konyár községben	22 782 181 Ft

⁵ <https://www.konyar.hu/>

A település csatlakozott a Gyerekesély programokhoz, járás szinten végeznek tevékenységeket (4. sz. Táblázat).

4. sz. Táblázat - EFOP-1.4.2-16 - Integrált térségi gyermekprogramok keretében Konyáron zajló szolgáltatások/programok

Konyár	Szakmai műhelyek - hálózatosodás, Krízisalap
	„Napra – Forgó” Szolgálat/Hiányzó szakemberek pótlása
	Prevenációs előadások
	Nyári napközi, nyári Tábor, „Járási Vándor Kupa”
	Szakemberek támogatása – tréning, szupervízió, coaching
	Kiemelt projekt képzései
	Szociális munka
	„Járási T.Ü.CS.Ö.K.” Program - zene
	„Veled-Érted?!” program
	Biztos Kezdet szemlélet elterjesztése
	Pályaorientáció

Jelenleg igényfelmérés zajlik egy képzésre, ami a 8 osztályt nem végzetek lakosokra irányulna.

A községben több civil szervezet is tevékenykedik: Konyári Pávakör, Konyári Sport Egyesület, Konyári Nótások, Konyári Szépkorúak Klubja, Hajdú Speciál Kutató-Mentő Egyesület, Konyári Polgárőr Egyesület. A civil szervezetek a konyári rendezvények főszereplői és szervezői. Sok fellépést vállalnak más községek által rendezett programokon és kirándulásokat is szerveznek, ahol az idős emberek, valamint a gyerekek is részt vehetnek.⁶

Térségi pozíciója:

2. közepes pozíció - a település pozíciója közepes, az alapvető szolgáltatások helyben elérhetőek, a környező településekkel való összeköttetés jó, kivéve a buszjáratokat. A lakónépesség száma enyhén csökkenő tendenciát mutat.

Vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

2. billegő település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb de kevesebb mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken.

⁶ Konyár Helyi Esélyegyenlőségi Program, 3. oldal.

1.2. A település szerkezetének leírása

Konyárt a 7/2003. (I.14.) Korm. rendelet szerint társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott státusz illeti meg.

Konyáron a 2011-es statisztikai adatok szerint 837 ház van számon tartva, ebből 59 üresen áll. A szegregátumban 164 lakás van, mindegy 491 fős lakossal (8 sz. táblázat). A 2019 adatok szerint a lakásszámok nem változtak a településen, tehát ez idő alatt nem épült új ház (4 sz. Táblázat).

A faluban a víz, villany és gázellátás kiépített. A település szennyvízcsatornázása jelenleg folyamatban van a KEHOP-2.2.2-15-2016-00050 azonosítós számú projekt keretein belül.

A 837 házból 761 ház rá van csatlakozva a közüzemi vízhálózatra, 374 pedig a gázszolgáltatásra. 133 lakásban a 2011-es adatok szerint nincs WC, illetve 102 lakás alapozás nélküli vályogház. A közcsatornára való csatlakozás a településen folyamatban van.

4 sz. Táblázat – Lakásszámok Konyáron

Lakásszám (2011)	837
Üres lakások száma (2011)	59
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	491
Lakásszám a szegregátumban (2011)	164
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	491
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	237
Lakások száma (2019)	837
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	761
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	849
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	374
WC nélküli lakások száma (2011)	133
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	102
Egy szobára jutó lakó (2021)	1

A HEP szerint Konyáron jelenleg nem található telep vagy szegregátum sem. Azonban a településen vannak szegregált részek, inkább szigetecskék, szétszórtan egy-egy utcában, vagy egy-egy utca végén, mint például a Rákóczi utca vége vagy az Alsósziget utca.

Következtetés:

- A településen belül nincs egybefüggő szegregátum, viszont vannak szegregált részek elszórtan, egy-egy utcában, vagy egy-egy utca végén.

3. településen belül a szegregált részek a település jelentősebb, de kevesebb mint felét teszik ki,

1.3. Lakhatással kapcsolatos fejlesztések a településen

A helyi HEP szerint⁷:

- Bérlakás-állomány: nincs.
- Szociális lakhatás: nincs
- Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok: nincs.
- Szolgálati lakás: A Magyar Falu Program keretében „Szolgálati lakás” című alprogram, MFP-SZL/2019 A projekt keretében az Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló, Konyár, Ady Endre utca 11. szám alatt található ingatlan felújítása, szolgálati lakássá alakítása valósult meg⁸ (2. sz. kép). A projekt hatást gyakorol a kiemelt falusi közfeladatokat ellátó szakmák elismertségének visszaállítására, a szakmagyakorlók számára magas színvonalú lakhatás biztosítására, illetve a szolgáltatások minőségének növelésével a falvakba áramló népességmozgás ösztönzésére és támogatására.

2. sz. kép – Szolgálati lakás Konyár

(forrás: Önkormányzat honlapja: www.konyar.hu)

Lakhatást segítő támogatások: az önkormányzat lakásfenntartási támogatást adott az arra jogosultaknak. A lakásfenntartási támogatásban részesülők aránya magas volt. 2015. március 1-től megszűnt a lakásfenntartási támogatás (5. sz. Táblázat).

⁷ HEP, 14-15 o.

⁸ https://www.konyar.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1357:magyar-falu-szolgalati-lakas&catid=192:szolgalati-lakas

5. sz. Táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2012	309	0
2013	260	0
2014	296	0
2015	280 (2015. március 1-től megszűnt)	0
2016	0	0

Konyár Község Önkormányzata rendelkezik egy épülettel, melyet a polgármester szolgálati lakásnak vagy bérlakásnak szeretne felújítani.

1.4. Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

Az interjúk során megtörtént a kapcsolatfelvétel a település polgármesterével. Az önkormányzat képviselőjében arról nyilatkozott, hogy érdekelt a település fejlesztésében. Konyár Község Önkormányzata rendelkezik egy épülettel, melyet a polgármester szolgálati lakásnak vagy bérlakásnak szeretne felújítani. A ház hivatalos besorolása vendégház. Az önkormányzat által fenntartott lakásban két tisztviselő család lakik.

A bérlakások kialakításához pályázati források szükségesek és a fenntartásuk lehetőleg nem az önkormányzati költségvetésre kellene háruljon.

A település polgármesterének hozzáállása pozitív, a bérlakásfejlesztésben a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek egyik eszközét látja.

Következtetések:

Az önkormányzat támogatná a bérlakásfejlesztést, rendelkezik egy erre a célra felújítható ingatlannal.

3. a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztés eszközét látja benne

2. A lakosság helyzete

Konyár lakónépessége a 2021-es KSH adatok szerint 2087 főre tevődik. A településen nehéz a munkaerő-piaci elhelyezkedés, mivel kicsi a munkaerő-felvevő piac. A lakosság jelentős részének fő megélhetési forrása a mezőgazdaság, valamint a legnagyobb munkáltató az Önkormányzat. 2022. januári adatok szerint 73 fő volt közmunkán.

A nyilvántartott állás keresők aránya a munkaképes korú lakossághoz viszonyítva – 15-64 év között – 20% körüli, valamint megállapítható, hogy a 2015. és 2016. évben jelentősen csökkent. A nyilvántartott állás keresők száma a 2012-es évben volt a legmagasabb. Az állás keresők között közel megegyező a nők és a férfiak aránya (6. sz. Táblázat).

6. sz. Táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma és aránya

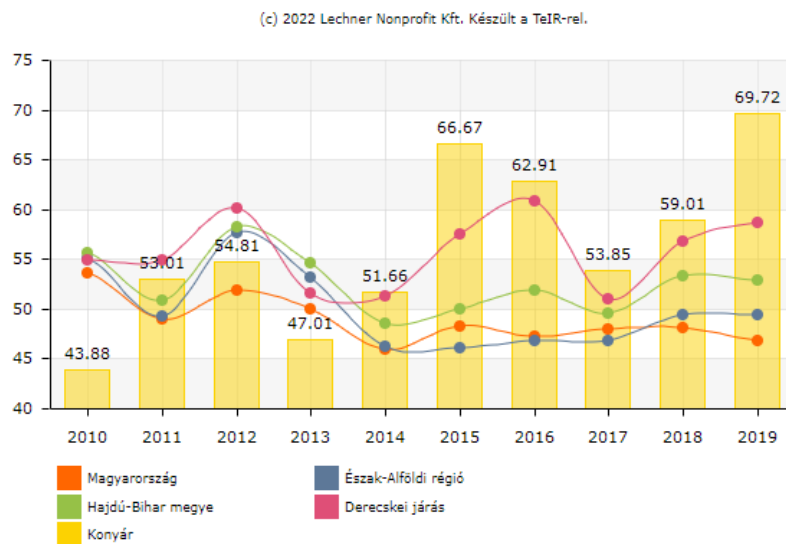
	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott állás keresők száma					
	nő	Férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2012	685	771	1456	160	23	153	19	313	21
2013	684	779	1463	146	21	154	19	300	20
2014	680	772	1452	151	22	155	20	306	21
2015	676	773	1449	134	19	127	16	261	18
2016	681	775	1456	107	15	102	13	209	14
2017	679	767	1446	91	13	90	12	182	12,55
2018	685	768	1453	91	13	76	10	167	11,51

A regisztrált állás keresőknek a közel egyharmada tartós munkanélküli, tehát 180 napnál régebben regisztrált állás kereső, akik számára sokkal nehezebb az elhelyezkedés, mivel már régebben kikerültek a munkaerő-piacról (7. sz. táblázat). Számukra átképzések és más a foglalkoztatásukat megkönnyítő programok nyújthatnak megoldást.

7 sz. táblázat - 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya

	regisztrált munkanélküliek száma (fő)	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (%)
2012	313	31%
2013	300	41%
2014	306	24%
2015	261	30%
2016	209	40%
2017	182	22,59 %
2018	167	20,48%

A tartós munkanélküliség aránya magasabb a járási és megyei átlagnál (4 sz. ábra).

4 sz. ábra - Tartós munkanélküliek aránya (%)

A nyilvántartott álláskeresőik között magasabb a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma (8. sz. Táblázat). Az alacsony iskolai végzettségűek aránya kevesebb, de az ő helyzetük nehezebb a munkaerőpiacon.

Az alacsony iskolai végzettségűeknek jelenthet kiutat a különböző képzések, amiknek segítségével el tudnak helyezkedni a munkaerőpiacon.

8. sz. Táblázat - 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya

	8 általánosnál kisebb végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma	általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők száma	8 általánosnál magasabb végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma
2012	47	143	124
2013	40	145	113
2014	41	157	106
2015	41	144	76
2016	29	111	71
2017	21	96	64
2018	27	85	56

A fiatalok foglalkoztatását segítő programokat csak a Munkaügyi Központ által szervezett tanfolyamok és a Közmunka Program keretében szervezett képzések alkotják. A fiatalok és a pályakezdők száma és aránya egyre magasabb a munkanélküliek között, ezen adatokat részletezi a 9. sz. Táblázat.

9. sz. Táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012	169	206	375	32	18,9	32	15,5	64	17,1
2013	167	215	382	32	19,1	38	17,6	70	18,3
2014	168	191	359	29	17,2	30	15,7	59	16,4
2015	168	191	359	22	13	27	14,1	49	13,6
2016	178	211	389	16	8,9	19	9	34	8,7

Az önkormányzat közfoglalkoztatási programja is a munkaerőpiacra való visszatérést segíti elő. Konyáron a közfoglalkoztatási program a helyiek jelentős részére biztosít megélhetést (5. sz. ábra). A programon belül a 25. életévet betöltöttek részére különböző tanfolyamok és képzések elvégzésére is lehetőség nyílik.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *										
Könyár Hajdú-Bihar megye Derecskei járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 3. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	16	44	45	52	47	40	28	23	18	16
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	11	13	15	13	20	20	16	13	14	13
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	52	33	103	137	120	89	66	59	50	44
-- Mezőgazdaság	-	-	59	93	70	46	27	22	19	18
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	0	19	25	21	15	15	14	12	9
-- Szociális jellegű program	52	33	25	18	28	28	24	22	19	17
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	78	90	163	202	187	148	110	94	82	73
Közfoglalkoztatási mutató	5,67%	6,38%	11,55%	14,44%	13,28%	10,56%	7,81%	6,76%	5,93%	5,25%
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	176	169	147	95	92	76	75	58	40	35
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	12	15	10	14	21	22	26	36	39	33
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	104	109	95	93	62	69	72	54	49	37
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	291	293	252	202	175	167	173	148	128	105
-- Ebből tartós álláskereső	123	71	79	80	38	35	60	47	57	45
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	21,06%	20,77%	17,85%	14,45%	12,45%	11,94%	12,29%	10,56%	9,23%	7,59%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	1 383	1 413	1 410	1 401	1 406	1 402	1 410	1 398	1 383	1 383
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%	
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+	

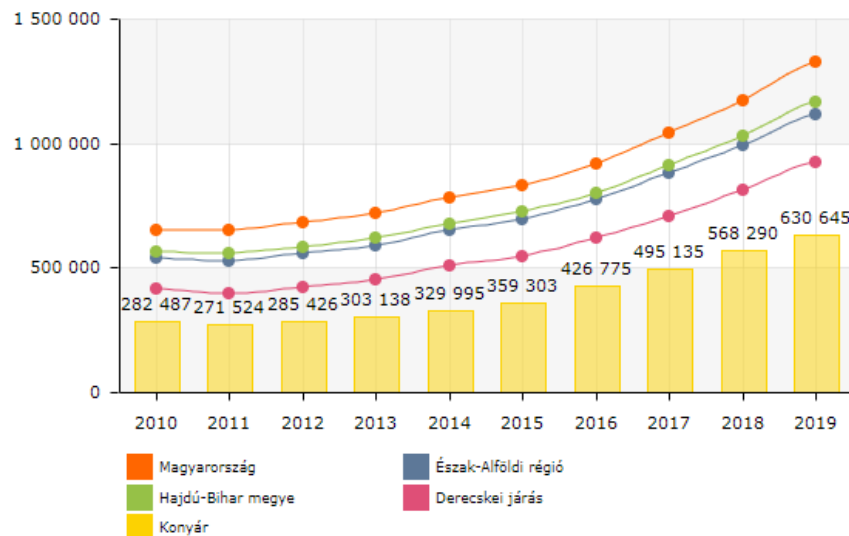
5. sz. ábra - Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma⁹

A helyi vállalkozók száma alacsony, nincs ipari park, és a beruházások is ritkák, ezért kevés a munkalehetőség a magánszférában.

A helyiek napi ingázással csak a településhez közeli városokba tudnak eljutni (Debrecen és Derecske), az ország távolabbi részein elhanyagolható a munkát vállalók száma.

Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft) is átlag alatti a járási, megyei, régiós és országos helyzethez képest, viszont település szintjén javuló tendenciát mutat (6. sz. ábra).

(c) 2022 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

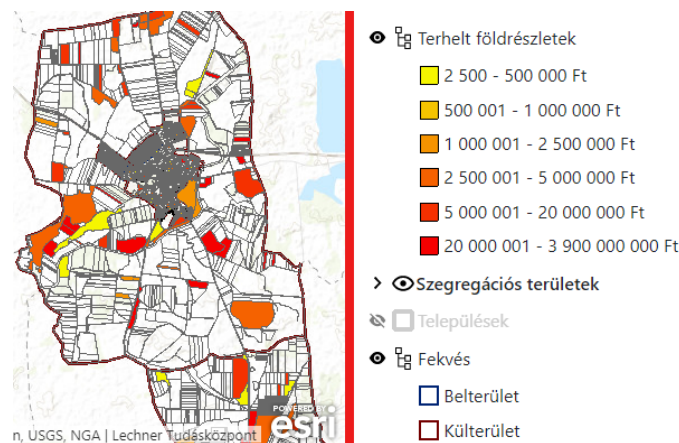

6. sz. ábra - Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

⁹ <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/statisztika/terkep/KONY1450.HTM>

A munkahelyek tekintetében félórán belül elérhető távolságban található az Esztári Pirehab Kft, az ország egyik legnagyobb csomagolóeszköz-gyártó cége, ahol több helyi is dolgozik, őket céges kisbusszal szállítják. Egyéb munkalehetőséget az alkalmi és idénymunka jelenti, mint például az eper és dinnyeszedés, de ezek a munkalehetőségek kevésbé népszerűek.

Eladósodottság: a HEP szerint erre vonatkozó felmérés nem készült a településen, de az eladósodottság itt is problémát jelent (7. sz. ábra). Konyáron nincsen adósságcsökkentési támogatás.

7. sz. ábra – Eladósodottság-térkép

Az interjúk során kiderült, hogy a falu lakosságának felére jellemző, hogy hitelek és törlesztési nehézségeik vannak. A közmű adósságok a lakosság kb. 30%-át érintik. Végrehajtás alatt is állnak házak, ezek aránya a hitellel rendelkezők kb. 10%-a lehet, viszont a gyakorlatban az érintett családok nincsenek kiköltöztetve, mivel a házaikra nincs kereslet.

Az uzsora 8-10 éve volt jellemző, azóta visszaszorult a jelenség.

A településen a családok anyagi helyzete szerény megélhetést biztosít számukra. Hat fő hajléktalan, ők a népkonyhán étkeznek és általában házkörüli munkák fejében megengedik nekik, hogy éjszakára meghúzzák magukat a melléképületekben. Az is előfordult már, hogy istállókat és gazdasági épületeket törtek fel és ott húzták meg magukat éjszakára.

A településen élő családokra jellemző, hogy jelenség, hogy a férfiak alkalmi munkát végeznek, a nők otthon vannak a gyerekekkel és segélyekből, családi pótlékokból élnek. Becslések szerint 100-150 család élhet segélyből, ők alkalmi munkákat is szoktak vállalni.

A családok kb. 20%-a jobb anyagi körülmények között él, ami azt jelenti, hogy az alapvető háztartási berendezéseket, mint például mosógép/hűtő meg tudják vásárolni.

Következtetések:

A településen és a környéken korlátozottak a munkahelyek. A legtöbben közmunkából, segélyekből és alkalmi munkákból élnek. A családok kb. fele rendelkezik elmaradt hiteltörlesztéssel. A településen él 6 fő, akik hajléktalanok.

A fejezet célja, fő következtetései:¹⁰

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok</u> : hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	6 személy ¹¹
<u>Minimális öfenntartó képességgel rendelkező családok</u> : megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	A település kb. 80%-a
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok</u> : viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	A település kb. 20%-a

¹⁰ A táblázatban megjelenő adatok az interjúalanyok becsléseit foglalja össze.

¹¹ Konyáron 6 személy hajléktalan, a népkonyhán étkeznek, általában családok házkörűli munkák fejében megengedik, hogy náluk legyenek. A családsegítő szerint ez a *csiszkáztatás* alappéldája. Van egy fiatalember aki istállókat, gazdasági épületeket tör fel és ott húzza meg magát éjszakára.

3. A lakásállomány helyzete

A településen jelenleg 750 és 800 közé tehető a lakóingatlanok száma. Ezek többségének tulajdonviszonya rendezett, ahol pedig nem, a fő ok a hagyaték tisztázásának elmulasztása. A településen nincsenek illegális lakásfoglalók.

A településen élő családok kb. 10%-a lakik szívdességi lakhatásban, főként rokonoknál. A magánbérlet nem jellemző, kb. 2-3 esetről lehet tudni. A túlszűfolt lakásokban élők háztartások aránya kb. 10 család. Önkormányzati albérletben egy szolgálati lakás üzemel.

A településen a lakóingatlanok közül kb. 10 lehet üresen. Ebből pár ingatlan lehet életveszélyes vagy bontásra való. A rossz állapotú, de felújítással még pár évre lakhatóvá tehető házak aránya kb. 30%. A karbantartott ingatlanok becsült aránya 70%-ra tehető.

Új építésű ingatlan, vagyis az utóbbi 5 évben épült házak száma 1-2-re tehető.

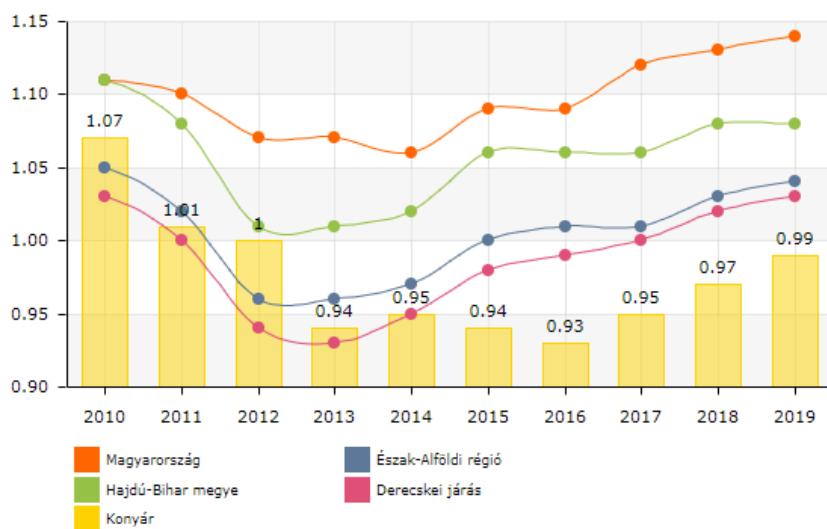
A településen néhány ingatlanban biztosan kikötésre kerültek szolgáltatások, de ezek aránya nem túl nagy, durva becslés szerint 5% lehet érintett.

A fürdőszoba és WC a lakóingatlanok kb. 40%-ban vagy nem került kialakításra, vagy nem működik.

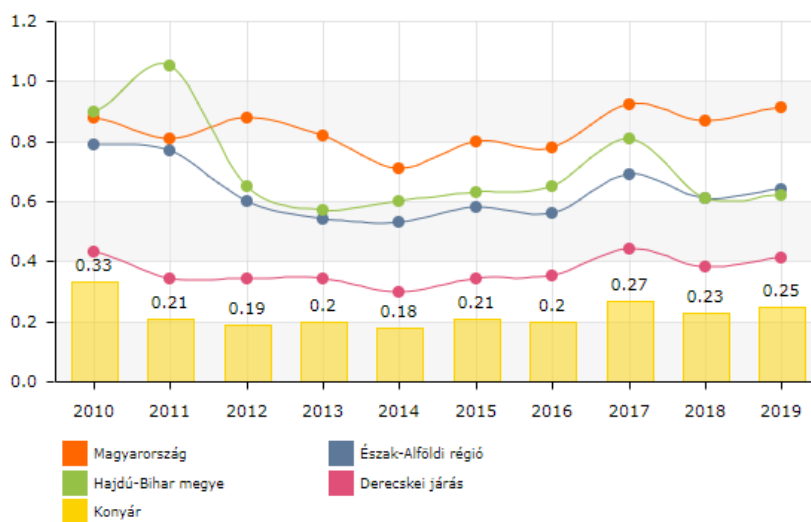
A település közművekkel való lefedettsége tekintetében a burkolt utak aránya 80-85%, a villamos energia 90%-ban elérhető. Az ivóvizet kb. 10 család a Rákoczi utca és az Alsósziget utca végén található közkútból hordja, a többi háztartás rendelkezik hálózati csatlakozással. Gáz szintén a házak 90%-ba be van kötve, ennek ellenére sokan fával fűtenek. Megjegyzendő, hogy ezen adatok a diagnózisban résztvevő személyek becslésein alapszanak. A csatornahálózat 2020 őszén épült ki a hálózat, de vannak családok, akik nem csatlakoztak.

Konyár a háztartási villamosenergiafogyasztás (1000 kWh/fő) tekintetében és a háztartási gázfogyasztás (1000 m³/fő) egyaránt országos, régiós, megyei és járási fogyasztási átlag alatt helyezkedik el (8 sz. ábra, 9 sz. ábra).

(c) 2022 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

8 sz. ábra - Háztartási villamosenergiafogyasztás (1000 kWh/fő)¹²

9 sz. ábra - Háztartási gázfogyasztás (1000 m³/fő)¹³

¹² Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyisége (1000 kWh).

¹³ Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m³).

A fejezet célja, fő következtetései:¹⁴

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma 750-800
életveszélyes házak	10 ingatlan ¹⁵
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	15% ¹⁶ (kb. 100 ingatlan körül)
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	15% ¹⁷ (kb. 100 ingatlan körül)
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	60-70 % ¹⁸ (kb. 450-500 ház)

¹⁴ A táblázatban megjelenő adatok az interjúalanyok becsléseit foglalja össze.

¹⁵ Az interjúalanyok becslése alapján kb. 10 ház áll üresen. Ezek közül pár életveszélyes vagy bontásra való.

¹⁶ Az interjúalanyok becslése alapján az üres házak nagyrésze bontásra való.

¹⁷ Az interjúalanyok becslése alapján rossz állapotú, de még lakhatóvá tehető az ingatlanok kb. 30%-a (de elképzelhető, hogy ez az arány magasabb).

¹⁸ A településen kb. 60-70%-ra tehető a karbantartott házak aránya az interjúalanyok becslése alapján, ezeket igény szerint lehetne modernizálni.

4. A lakhatási beavatkozási terv

4.1. A lakhatási szegénység fő problémái

- (1) A **település pozícióját tekintve közepes**, a helyközi tömegközlekedés vonattal jó, a buszjáratok nem megfelelőek. A megyeszékhely viszonylag közel van, de a napi ingázást 30km-re kevesen vállalják. A fennálló hiányosságok elsősorban a munkalehetőségeket érintik.
- (2) Egybefüggő szegregátum nincs, viszont **vannak szegregált részek** elszórtan. A településen sok a hátrányos helyzetű család.
- (3) A **közművek elérhetősége** közepesnek mondható, de nagyon sok házban nincs fürdőszoba, WC. Az eladósodás mértéke is jelentős.
- (4) A **lakhatási jogcímek** települési szinten általában rendezettek. Hagyatékok szoktak függőben maradni, az örökösök egyszerűen beköltöznek a házba. Jogcím nélkül foglalt lakások nincsenek. Az önkormányzat 1 szolgálati lakást tart fenn, de van egy ingatlanja, ami alkalmas lehet több bérlakás kialakítására.
- (5) A **túlszűfolttság** problémája nem jellemző, kb. 10 család lehet érintett. A településen 6 fő hajléktalan.
- (6) Az **eladósodottság** jellemző sok család körében. Az adósságok jelentős része kölcsönökből adódik, de a közműtartozások is számottevőek.
- (7) A lakóépületek **fizikai állaga** 30%-ban problémás. Sok ház vályogból készült, aminek nincs alapja.
- (8) A településen **eladó ingatlanokról** nincs adat. Kereslet gyakorlatilag nem létezik, ezért a házak eladhatatlanok.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Eladósodottság kezelésének bevezetése:** a településen nincs adósságkezelési program, ennek bevezetése enyhítést hozhatna számos család életében. Az adósságkezelési program kialakítása érdekében a családokban tudatosítani kellene a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé. A településen a szakemberek tapasztalata az, hogy a családok nem szeretik, ha az anyagi helyzetükbe beleszólnak.

- **Tulajdoni jogviszonyok rendezése:** szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ami főként a hagyatékok rendezését jelentené.

Lakhatási programok:

- **A közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás támogatása:** elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése azon háztartásokban, ahol ez eddig nem valósult meg.

- **A magántulajdonú házak felújításának támogatása:** Mivel a javításokra, felújításokra potenciálisan nagy az igény, ezért érdemes azokra a családokra koncentrálni, akik vállalják, hogy saját munkával, és ha lehetőségük van rá, saját forrással részt vesznek a munkálatokban. A program első lépéseként a részvételi és együttműködési hajlandóságot szükséges felmérni a családok körében.

- **Bérlakásfejlesztés tekintetében:**

Krízislakások kialakítása - szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek. Ennek fontos eleme az alacsony költségű fenntarthatóság, mivel a mélyszegénységben élő családok a magasabb költségeket nem tudják viselni, és ez gátolná a helyzetük stabilizálását. Ezeknek a családoknak a szociális helyzete, életvezetési képességei csak fokozatosan javíthatók.

Szolgálati lakások kialakítása: olyan szakemberek számára, akik a településen vállalnának munkát.

Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak: a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek.

- Lépcsőzetes mobilitás kialakítása: a rosszabb minőségű, de még felújítható lakásokban élők mobilizálhatóak lehetnek a magasabb komfortfokozatú lakásokba, míg az ő volt lakásaikba a kritikus lakáshelyzetben élő családok költözhetnének.

- Családok mobilizálása a településen kívüli másik, jobb pozíciójú, a munkaerőpiaccal vagy munkaerőpiachoz lényegesen közelebb elhelyezkedő településre: a célcsoportot olyan családok képezhetik, akik képesek élni a jobb munkalehetőségekkel.

A fejezet célja, fő következtetései:¹⁹

10. sz. Táblázat - Család-lakáshelyzet mátrix²⁰

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	6 fő ²¹	0	0	6	6
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	15% ²²	0	15%	15%
nagyon rossz	0	15%	0	15%	15%

¹⁹ A táblázatban megjelenő adatok az interjúalanyok becsléseit foglalja össze.

²⁰ A mátrixban szereplő információk becslült adatok. A helyi szakemberek hozzávetőlegesen tudták megbecsülni, hogy a családok, illetve a lakások milyen kategóriákba sorolhatók, de ezen becslések jellege szubjektív. Ezért a mátrixban megjelenő adatok az interjúalanyok becsléseiből és az adatforrásokból (HEP, statisztikai adatok) következnek.

²¹ A 6 hajléktalanak mondható személy esete változó, mivel nincs tartós lakhelyük. Általában nem lakásban, hanem istállóban húzódnak be, ezért az életveszélyt jelentő lakásokhoz soroltuk.

²² A minimális öfenntartási képességgel rendelkező családokra jellemző a rossz lakáskörülmény és az alacsony komfortú házak.

állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)					
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni	0	50% ²³	20% ²⁴	70%	70%
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	6 fő	80%	20%	70%	70%
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	6 fő	80%	20%	70%	70%

²³ Az ingatlanok 60-70% karbantartott, ezeket igény szerint fel lehetne újítani.

²⁴ A jobb helyzetű családok laknak általában a karbantartott házakban élnek, melyek igény szerint felújításra szorulnak.

4.2. Fő beavatkozási irányok kijelölése és priorizálási szintek leírása

1. Kríziskezelés szintje:

- a. Azonnali életveszély miatt beavatkozást igénylő családok (a lakás fizikailag életveszélyes, azonnali kiköltözés szükséges);
- b. Fennálló veszélyeztetés kockázata miatt beavatkozást igénylő családok (a családi/emberi kapcsolatok a család egy részének azonnali kiemelését teszik szükségessé)
- c. Tartósan beteg családtag ellátására alkalmatlan lakhatási helyzetben élő családok

2. Stabilizáció szintje:

- a. Szubstandard de még felújítható lakásban élő család bizonytalan jogi helyzetben
- b. Eladósodott család saját vagy más tulajdonban, amely állapota még 5-10 évig lakható kisebb javításokkal
- c. Az önerőből történő fejlesztéseket megfizetni nem, de (amennyiben ez a fejlesztés eredménye) magasabb lakhatási költségeket stabilan megfizetni tudó és fenntartani képes családok

3. Mobilizáció szintje:

- a. Az önerőből történő tulajdonszerzést megfizetni nem képes, de magasabb lakhatási költségeket stabilan megfizetni tudó és fenntartani képes családok a településen belül;
- b. Az önerőből történő tulajdonszerzést megfizetni nem képes, de magasabb lakhatási költségeket stabilan megfizetni tudó és fenntartani képes családok a településen kívül.

Diagnózis alapú javasolt programok

A lakhatási helyzet javításának módszerei a lakhatási feltételek stabilizálást szolgálják szoft programokkal és bérlakásfejlesztéssel.

- Szoft programok:

- adósságkezelés;

- tulajdonviszony rendezés;

- magántulajdonú lakások fejlesztése a legszükségesebb karbantartási munkák elvégzésével, lakások komfortosítása és felújítása.

- Bérlakásfejlesztés:

Az önkormányzat rendelkezik ingatlannal, csak fel kell újítani és ki kell alakítani.

4.3. Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve

- Bérlakásfejlesztés:

Az **önkormányzat rendelkezik ingatlannal**, csak fel kell újítani és ki kell alakítani.

- krízislakások kialakítása: max. 3
- szolgálati lakások felújítása: kb. 10
- szolgálati lakások létrehozása: kb. 5
- bérlakások kialakítása: az interjúalanyok becslései szerint kb. 5 bérlakásra lenne szükség a településen, de ha figyelembe vesszük a hajléktalan személyek számát és a túlszűfolttsággal érintő családokat ez a szám jóval magasabbra, kb. 16-ra tevődik.²⁵
- településen mobilizálható családok beazonosítása.

²⁵ Becsült adatok.

A helyi bérlakásfejlesztési igények nagyságrendjét növelő és csökkentő tényezők (11. és 12. sz. táblázatok):

11. sz. Táblázat - A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét módosító tényezők a települési diagnózis alapján

	Bérlakásfejlesztés nagyságrendjét növelő irányba ható tényezők	Bérlakásfejlesztés nagyságrendjét csökkentő irányba ható tényezők	
település közlekedési összeköttetései	amennyiben az összeköttetések erősek , a munkahelyekre ingázást lehetővé teszik, és az elingázás távolsága életszerű	amennyiben az összeköttetések gyengék és költségesek , mind a közúti, mind a közösségi közlekedési viszonylatban, a munkahelyekre ingázást nem teszik lehetővé	(1) elingázók relatív aránya a helyben foglalkoztathatókhoz képest (2) ingázás napi távolsága és ráfordított idő
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	amennyiben foglalkoztatás bővülését szolgálja az addig csak közmunkában keresők köréhez képest	amennyiben nem módosul érdemben a csak közmunkában elhelyezhető aktív korúak aránya	(1) az ezekben a beruházásokban létrejött munkahelyek aránya (2) beruházások hozzájárulása a közmunkában foglalkoztatottak csökkenéséhez
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	amennyiben az elérhető lakások gazdaságosan felújíthatók a helyi lakáspiaci viszonyok között	amennyiben kevés vagy nincs elérhető és / vagy gazdaságosan felújítható lakás a helyi lakáspiaci viszonyok között	(1) megvásárolható és felújítható lakások száma (a települési kvótához képest)
közműinfrastruktúra	amennyiben a terület közművesített és az adott ingatlan esetén rendelkezésre áll a rácsatlakozási lehetőség	amennyiben a vízi-közmű hálózatra való rácsatlakozás nem lehetséges , új építés esetén pedig nem elérhető a csatornahálózat	(1) vízi-közműhálózat kiépítettsége a településen a potenciálisan fejleszthető településrészben, telken
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	amennyiben tiszta vagy alacsony költséggel tisztázhatók a jogviszonyok	terhelt és sok tulajdonos által birtokolt ingatlanok	(1) TAKARNET adatok
uzsora	főképp a lakhatási helyzetekben lecsapódó kevés uzsora	a településen elterjedt uzsora, szerteágazó függőségi helyzetek	(1) helyben informálisan bérbeadott lakások aránya (2) kiterjedt uzsorával foglalkozó családok jelenléte
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	a helyben elérhető szolgáltatások köre a gyermekes, munkaképes korú szülővel rendelkező családok jóllétét szolgálja	a gyermekes, munkaképes korú szülővel rendelkező családok jóllétéhez szükséges szolgáltatások hiányoznak	(1) óvodai férőhelyek száma (2) iskolai férőhelyek száma (3) betöltött háziorvosi / gyerekorvosi praxis
szegregátumok relatív mérete a településen	kis szegregátum(ok), a településközpont nem szegregátum	egységesen hanyatló, többségében nyomorúságos élethelyzetek a telepeken, növekedő mértékben	(1) szegregátum lakosságának relatív mérete és növekedése a település egészének lakosságához képest

12. sz. táblázat - A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálási céljának nagyságrendjét módosító tényezők a települési diagnózis alapján

	Mobilizálás nagyságrendjét növelő irányba ható tényezők	Mobilizálás nagyságrendjét csökkentő irányba ható tényezők	
településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	amennyiben nincs minőségi szolgáltatást nyújtó intézmény	amennyiben a köznevelési intézmény minőségi szolgáltatást nyújt	(1) szabad férőhelyek aránya (2) jobb módúak elhordják a gyermeküket
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	amennyiben kiegyensúlyozott a viszony	adott településről érkezőkkel szemben nagyok az előítéletek	(1) bevett költözési irányok a településről
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	amennyiben alacsony az előítéletesség	amennyiben erős az elutasítás és a diszkrimináció	(1) az adott településre átköltözők tapasztalata (2) visszaáramlás konfliktusok miatt
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	amennyiben az átköltözések nem hoznak létre gócpontot , nem nő számottevően a szegregáció	a fogadó területen magas és jelentősen nő a hátrányos helyzetű lakosság aránya a településhez képest	(1) telepek / szegregátumok mérete és méretének alakulása a fogadó településen
van-e a közelben térségi növekedési centrum	amennyiben át lehet költözni a helyi növekedési centrumba	amennyiben nincs ilyen centrum és messzebb nehéz mobilizálni a családokat	(1) járásközpont vagy funkcionális településcsoport foglalkoztatási helyzetének alakulása (2) távolabbi centrumokban a költözés nem jellemző a településről
a családok egymás segítő kapcsolatrendszerétől való függőség	amennyiben az informális támogató hálózat életben tartása mellett tud költözni, vagy nincs szükség folyamatos támogatásra az élet minden területén	amennyiben csak az informális támogató hálózat életben tartása és folyamatos szociális támogatás mellett boldogul a család	(1) családsegítésbe (nem) bevont családok köre és állapota
céltelepülés árszínvonala	amennyiben a céltelepülési lakások gazdaságosabban újíthatók fel a célterületi lakáspiaci viszonyokhoz képest	amennyiben megfizethetetlen az árkülönbség	(1) megvásárolható és felújítható lakások száma (2) árkülönbség mértéke

A fenti táblázatok alapján a helyi bérlakásfejlesztés település szintű jellemzői a 13. és a 14. sz. táblázatban találhatóak

13. sz. táblázat - A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők

település közlekedési összeköttetései	Megfelelőek
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	Nincs beütemezve, de tervezetek léteznek.
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	Van az önkormányzat tulajdonában.
közműinfrastruktúra	Közműellátottság megfelelő.
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	Nem szükséges megvásárolni.
uzsora	Csekély mértékű.
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	Az alapellátást szolgáló intézmények működnek.
szegregátumok relatív mérete a településen	Nem egybefüggő, hanem „szigetszerű”

14. sz. táblázat - A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás
lehetőségeit csökkentő tényezők

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	Igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	Nincs adat
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	Nincs adat
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	Szétszórt, „szigetszerű”
térségi növekedési centrum	Debrecen, Derecske
a helyi rokonsági támogató hálózattól való függőség	Nincs adat
fogadó település(ek) magas árszínvonala	Nincs adat.

A fejezet célja, fő következtetései:²⁶

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	A település 30 %-a (kb 200 ház) szorulna felújításra.	0	0	A település 30 %-a (kb 200 ház) szorulna felújításra.
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszünt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	6 személy esetében ²⁷	Az önkormányzat rendelkezik ingatlannal, amelyet bérlakásnak/szolgálati lakásoknak szeretnének kialakítani	n.a. ²⁸	6
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	10 családot érint a túlzsúfoltság	Az önkormányzat rendelkezik ingatlannal, amelyet bérlakásnak/szolgálati lakásoknak szeretnének kialakítani	n.a.	10
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	0 - az önkormányzat rendelkezik ingatlannal	Az önkormányzat rendelkezik ingatlannal, amelyet bérlakásnak/szolgálati lakásoknak szeretnének	n.a.	0

²⁶ A táblázatban megjelenő adatok az interjúalanyok becsléseit foglalja össze.

²⁷ A hajléktalant személyek lakhatása megoldódna.

²⁸ Nincs adat, az interjúalanyok nem tudták megbecsülni a mobilizálható családok számát.

		kialakítani		
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	0 - az önkormányzat rendelkezik ingatlanral	Az önkormányzat rendelkezik ingatlanral, amelyet bérlakásnak/szolgálati lakásoknak szeretnének kialakítani	n.a.	0
Összesen	16 – az interjúalanyok becslései szerint kb. 5 bérlakásra lenne szükség a településen, de ha figyelembe vesszük a hajléktalan személyek számát és a túlszűfolttsággal érintő családokat, ez a szám jóval magasabbra tevődik. ²⁹	Az önkormányzat rendelkezik ingatlanral, amelyet bérlakásnak/szolgálati lakásoknak szeretnének kialakítani	n.a.	16

²⁹ Megjegyzendő, hogy a túlszűfolttsággal érintő családok körében magas a ki- és beköltözési tendenciák, ezért elképzelhető, hogy 5 bérlakás már megoldaná a lakhatási gondokat ezen családok körében.